

1906-04-27

AFSENDER

Jens Ferdinand Willumsen

MODTAGER

Johan Rohde

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København (Danmark)

Omtalte personer:

Viggo Hørup

Pietro Krohn

Arkivplacering:

Tilg. 392, Håndskriftsamlingen, Det

Kgl. Bibliotek.

DOKUMENTINDHOLD

Willumsen synes, at han uberettiget er blevet ydmyget, udskældt og anklaget i Rohdes sidste brev. Derudover mener han, at det er usmageligt, at Rohde kræver en tak for sin velgørenhed. Willumsen vil stadig gerne udforme et mindesmærke for Krohn, men han ønsker ikke at deltage i konkurrencer. Afslutningsvis bebrejder Willumsen Rohde for ikke at pleje deres venskab.

TRANSSKRIFTION

Nyvej 17₂. 27 April 1906

Kære Rohde.

De skælder udmærket ud. Havde De ikke bevist Deres gode Hjærte for mig, jeg vilde ikke have taalt det af Dem.

De gør det for at saare mig, for at gøre mig ydmyg og mør.

Kære Rohde jeg ser De kender mig slet ikke. Thi det kan De ikke opnaa.

Jeg er mør. Ikke bilder jeg mig ind at jeg er en Modekunstner eller tror at have en trofast beundrende Skare bag mig der kan tillade mig, at leve paa en lunefuld og vilkaarlig Maade. Jeg bliver stødt naar man negter mig Ad-

[gang]¹ til at udstille - hvem gør ikke det - men jeg bilder mig ind at være kommet ud over at tage mig den Slags Modgang som en alvorlig, livsvarig Hindring.

Nu forlanger eller ønsker jeg kun at maatte faa Lov til i Fred og Ro at lave mine Produkter og indbilde mig mens jeg laver Dem, at de nok vil interessere de Folk der lader sig interessere.

Jeg ønsker at maatte faa Lov til at konsentrere mig saa meget som muligt om den rene Kunst og om den kunstneriske Side ved hver Opgave.

Deres evige Pukken paa at jeg er et utaknemligt Skarn og De og andre englelige Velgørere,

vil i en udenforstaaendes Øjne se meget grimt ud. En Velgører holder sig helst skjult og forlanger slet ikke Tak, dette, synes han, vil forskertse hans gode Følelse i at øve Velgæringen. Men De har forøvrigt slet ingen Ret til at se mig under den grimme Synsvinkel.

Ethvert Menneske maa forøvrigt føle sit personlige Forhold til de Opgaver der stilles ham. Andre kan ikke optræde tyrannisk og bebrejdende.

Konkurencer har altid virket lammende paa min Opfindsomhedsevne. Det gaar mig som naar man lægger sig hen for at sove, og hele Tiden har sin Bevidsthed henvendt paa at sove; Det vil da være umuligt at

falde i Søvn. Jeg kan ikke konkurrere jeg føler mig nervøs og usikker mens

jeg arbejder. - Det er nu min Fejl, og den maa jeg om -

Som jeg sagde i mit sidste Brev: jeg vilde gærne have haft Lejlighed til at gøre mit Bedste for at sætte Krohn et smukt Minde; men konkurrere kan jeg ikke.

Jeg er midt i den evige Hørup Skitze og kan af den Grund ikke komme op til Dem. Af hvilken Grund De ikke kan komme her, vil jeg ikke afæske Dem. De taler om Deres personlige Venskab! Deres Lyst til at tale med mig og sætte Dem ind i mit Syn paa Livet har forøvrigt ikke været synderlig stor; i de Maaneder jeg har opholdt mig her har De ikke søgt mig en eneste Gang. Det har gjort mig meget ondt. Men jeg har som sagt lært at reconnere. Enhver maa jo gøre som han føler;

Naar De eller andre ønsker at jeg skal gøre et Krohn Epitafium, saa er det vel af den Grund at man mener at jeg kan lave et smukt Arbejde? Det er vel ikke af den Grund at jeg trænger til at faa et Arbejde at tjene noget paa? Begge Dele maaske? Men vel mest af første Grund tør jeg vel mene. Hvis det er Dem personlig, som har vildet gøre mig en Tjeneste og en Glæde med at jeg skulde

have det Arbejde, saa kan jeg godt forstaa at De blev gal i Hovedet, fordi jeg ikke vilde. Men husk paa at jeg ogsaa er et Menneske der har en Følelse overfor Arbejdet. Jeg er ikke en Maskine man propper noget i den ene Ende paa saa kommer det ud af den anden, som udmærket Vare. Men det er ikke af den Grund De blev gal. De er paa Grund af den uforskammede Overlegne Form hvormed jeg behandler mine Venner. Deri ser De Fejl. Er jeg sommetider noget bitter paa Venner og hele Redeligheden, saa maa De huske

paa at jeg har haft Tider, hvor jeg har haft Trang til at føle megen Varme af mine Venner, at jeg savner denne Varme og føler mig skuffet derved kan vel ikke forundre nogen. Og hvor der ikke er lagt i Kakkellovnen, naar det er koldt, der er uhyggeligt.

Jeg forventer at høre fra Dem.

Venlig Hilsen. Deres

J.F. Willumsen.

¹ Willumsen har ikke fået skrevet gang med i Adgang.

OMTALTE VÆRKER

J.F. Willumsens forarbejde til: *Hørup-monumentet* (1905-1908) i granit og bronze, 439 x 550 cm. i Kongens Have, København

Nyvej 17 2. 27 April 1906 2

Kære Rohde.

De skælder udmærket ud. Havde
De ikke bevist Deres gode Hjerte
for mig, jeg vilde ^{ikke} have taalt det
af Dem.

De gør det for at saare mig, for
at gøre mig ydmyg og mør.

Kære Rohde jeg ser De kender mig
slet ikke. Thi det kan De ikke
opnaa. Jeg er mør. Ikke bilder
jeg mig ind at jeg er en Mode 2
kunstner eller tror at have en
trofast beundrende Skare bag
mig der kan tillade mig, at
leve paa en lunefuld og vilkaar-
lig Maade. Jeg bliver maaste
stødt naar man negter mig Ad 2

til at udstille - hvem gør ikke
det - men jeg bilder mig ind
at være kommet ud over at tage
mig den Slags Modgang som en
alvorlig, livsvarig Hindring.

Nu forlanger eller ønsker jeg
kun at maatte få Lov til i Fred
og Ro at lave mine Produkter
og indbilde mig mens jeg laver
Dem, at de nok vil interessere
de Folk der lader sig interessere.

Jeg ønsker at maatte få Lov
til at koncentrere mig saa
meget som muligt om det rene
den rene Kunst og om den kunst-
neriske Side ved hver Opgave.

Deres evige Pukken paa at jeg
er et utaknemligt Skarn og De
og andre englelige Velgørere,

vil i en udenforstaaendes Øjne
se meget grunt ud. En Velgører
holder sig helst skjult og forlanger
slet ikke Tak, dette synes han, vil
forskertse hans gode Følelse ved i
at øve Velgæerningen. Men de
har forøvrigt slet ingen Ret til
at se mig under den grimme Syns
vinkel.

Enhvert Menneske maa forøvrigt
føle sit personlige Forhold til
de Opgaver der stilles ham. Andre
kan ikke optræde Tyrannisk og
bebrejdende.

Konkurrence har altid virket lam-
mende paa min Opfindsomhedssøve.
Det gaar mig som naar man lægger
sig hen for at sove, og hele Tiden
har sin Bevidsthed henvendt paa at
sove; Det vil da være umuligt at

falde i Søvn. Jeg kan ikke konkurrere
jeg føler mig nervøs og usikker
mens jeg arbejder. - Det er nu
min Fejl, og den maa jeg om -
Som jeg sagde i mit sidste Brev:
jeg vilde gerne have haft Lejlighed
til at gøre mit Bedste for at
sætte Krohn et smukt Minde i;
men konkurrere kan jeg ikke.

Jeg er midt i den evige Høring
skitse og kan af den Grund ikke kom
me op til Dem. Af hvilken Grund
De ikke kan komme her, vil jeg ikke
afeske Dem. De taler om Deres
personlige Venskab! Deres Lyst
til at tale med mig og sætte Dem
end i mit Syn paa Livet har
forøvrigt ikke været synderlig

stor; i de Maaneder jeg har
opholdt mig her har De ikke
søgt mig en eneste Gang. Det
har gjort mig meget ondt. Men
jeg har som sagt lært at reconrere.
Enhver maa jo gøre som han føler;

Naar De eller andre ønsker at
jeg skal gøre et Krohn Epitafium,
saa er det vel af den Grund at
man mener at jeg kan lave et
smukt Arbejde? Det er vel ikke
af den Grund at jeg trænger til
at faa et Arbejde at tjene noget
paa? Begge Dele maaske?
Men vel mest af første Grund
tør jeg vel mene.

Hvis det er Dem personlig,
som har villet gøre mig en Tjeneste
og en Glæde med at jeg skulde

have det Arbejde, saa kan
jeg godt forstaa at De blev
gal i Hovedet, fordi jeg ikke vilde.
Men husk paa at jeg ogsaa er et
Menneske der har en Følelse
overfor Arbejdet. Jeg er ikke
en Maskine man propper noget
i den ^{ene} Ende paa saa kommer
det ud af den anden, som udmer-
ket Vare. Men det er ikke af
den Grund De blev gal. De
er paa Grund af den uforstaaede
Overlegne Form hvormed jeg be-
handler mine Venner. Deri
ser De fejl. Er jeg sommetider
noget bitter paa Venner og hele
Redeligheden, saa maa De huske

paa at jeg har haft Tider,
hvor jeg har haft Trang til
at føle megen Varme af mine
Venner, at jeg savner denne
Varme og føler mig skuffet
derved kan vel ikke forundre
nogen. Og hvor der ikke er lagt
i Kachelovnen, naar det er koldt,
der er uhyggeligt.

Jeg forventer at høre fra Dem.
Venlig Hilsen. Deres
J.F. Willumsen.